

Seat No. : _____

JM-254

March-2013

Geography

Paper VI : (Geography of India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (1) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ છે.
(2) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

1. ભૂપૃષ્ઠ અને રચનાને આધારે, ભારતના મુખ્ય પ્રાકૃતિક વિભાગો કયા છે ? દેશના કિનારાના મેદાનો તથા ટાપુઓનો વિગતે પરિચય આપો. **14**

અથવા

ભારતના જળઅપવાહ તંત્રને વર્ગીકૃત કરી, ઉત્તર-ભારતના અરબ સાગર અભિમુખ જળઅપવાહ તંત્રનો વિગતે પરિચય આપો.

2. ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિ કઈ રીતે સિદ્ધ થઈ છે ? તે કેટલે અંશે સફળ નીવડી છે ? **14**

અથવા

ભારતના મુખ્ય ઊર્જા સંસાધનો કયા છે ? તેમની શું મર્યાદા છે ?

3. ભારતમાં ઝડપી વસ્તી વૃદ્ધિ સંદર્ભે વસ્તી વિસ્ફોટ પર નોંધ લખો. **14**

અથવા

“ભારતમાં જળ-પ્રદૂષણની સમસ્યા ચિંતાજનક સ્તરે વધી રહી છે.” – ચર્ચા કરો.

4. ગુજરાતની જળઅપવાહ પ્રણાલી કેવી છે ? તે રાજ્યના ભૂપૃષ્ઠ અને આબોહવા દ્વારા કઈ રીતે પ્રભાવિત થઈ છે ? **14**

અથવા

રાજ્યમાં ખનિજતેલ અને કુદરતી વાયુનું વિતરણ તથા ઉત્પાદન કેવું છે ? તેના આધારે કયા ઉદ્યોગો વિકસ્યા છે ?

5. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) **14**

(અ) ગુજરાતમાં કપાસની ખેતી

(બ) ગુજરાતનો સિમેન્ટ ઉદ્યોગ

(ક) નર્મદા-તાપી આધારિત સિંચાઈ પરિયોજનાઓ

(ડ) ગુજરાતની જનજાતિઓ

Seat No. : _____

JM-254

March-2013

Geography

Paper VI : (Geography of India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) Figures to right indicate total marks
(2) Draw figures where necessary.

1. Which are the major physical regions of India, based on its relief and structure ? Explain in detail the coastal plains and islands of India. **14**

OR

Classify India's drainage system and present in detail the drainage system of North India linked to the Arabian Sea.

2. In what ways Green Revolution has been attained in India ? How far is it successful ? **14**

OR

Which are the important energy resources of India ? What are their limitations ?

3. Write a note on population explosion in view of India's rapid population growth. **14**

OR

"In India, problem of water pollution is increasing at alarming level." – Discuss.

4. How is the drainage pattern of Gujarat ? What is the impact of State's relief and climate on it ? **14**

OR

How is the distribution and production of oil and gas in Gujarat ? Which industries have developed based on these ?

5. Write short notes on (any **two**) : **14**

- (A) Cotton cultivation in Gujarat
(B) Cement industry of Gujarat
(C) Irrigation projects based on Narmada – Tapi
(D) Tribals of Gujarat

_____